

TIEDOTE 21.2.2025

Julkaisuvapaa heti

Lounaismaan kansallispuistohankkeen valmistelussa merkittäviä puutteita – maanomistajien oikeudet ja vaihtoehtojen arviointi jätetty huomiotta

Lounaismaan kansallispuistohanke on herättänyt keskustelua niin luonnonsuojelun, luontomatkailun kuin alueen maanomistajien näkökulmasta. Vaikka valmistelussa olevan kansallispuiston tavoitteet ovat kannatettavia, valmistelussa on ilmennyt puutteita vaikutusarvioinneissa ja maanomistajien aseman huomioimisessa. Vaikutusarvioinneissa on arvioitu vajavaisesti esimerkiksi lisääntyvän luontomatkailun vaikutuksia arvokkaille luontoarvoille. Kasvava kävijämäärä voi aiheuttaa merkittävää haittaa suojeltaville alueille, mutta tätä ei ole otettu riittävästi huomioon valmistelussa. Lounaismaan kansallispuistoa valmistelee Varsinais-Suomen ja Satakunnan luonnonsuojelupiirit.

Vaihtoehtojen tarkastelu puuttuu kokonaan

Hyvä valmistelu edellyttää eri toteutusvaihtoehtojen arviointia, mutta tässä hankkeessa sitä ei ole tehty lainkaan. Jos tavoitteena on mahdollistaa luonnonsuojelu, luontomatkailu sekä maa- ja metsätalouden elinkeinot laaja-alaisella yhteistyöllä, on tärkeää vertailla eri vaihtoehtoja ja valita niistä paras. Nyt valmistelussa keskitytään vain yhden valitun vaihtoehdon perustelemiseen ilman kunnollista vertailua.

Harhaanjohtavaa valmistelua ja epäselvää viestintää

Hankkeen valmistelussa on jo laadittu luonnos ”Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Lounaismaan kansallispuistosta”, mikä on aiheuttanut väärinkäsityksiä valmistelun vaiheesta. Myös hankkeen yhteydessä esitetyt kartat ovat olleet harhaanjohtavia eikä keskusteluista huolimatta esimerkiksi ”kansallispuiston muodostusalueen” rajaa ole poistettu valmisteluaineiston kartasta.

Pirstaleinen kansallispuisto ei ole paras ratkaisu

Valmistelussa oleva kansallispuiston alue koostuu useista irrallisista suojelualueista, mikä tarkoittaa, että niiden väliin jää yksityisiä maa- ja metsätalousalueita. Tämä asettaa yksityiset maanomistajat epävarmaan asemaan, sillä heidän oikeutensa päättää omasta maastaan käytännössä heikkenee, vaikka paperilla omistusoikeus säilyisi ennallaan. Lisäksi on ilmeistä, että tulevaisuudessa paine yksityisten maiden liittämiseksi kansallispuistoon kasvaa.

Sen sijaan, että alueelle perustetaan pirstaleinen kansallispuisto, tulisi harkita vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten geoparkin perustamista. Geopark tukee luonnonarvojen suojelua ja luontomatkailua ilman, että yksityismaiden käyttöä rajoitettaisiin tarpeettomasti. Tämä mahdollistaisi maanomistajien, yrittäjien ja luonnonsuojelun joustavamman yhteistyön.

Lounaismaan luonnon ja kulttuuriperinnön suojelu on tärkeää, mutta sen toteuttamisen tulee olla reilua myös yksityisille maanomistajille. Pirstaleinen kansallispuisto ei ole tähän paras ratkaisu.

MTK-Satakunta

puolesta

Terhi Löfstedt, toiminnanjohtaja

Virve Hindström, asiantuntija

Lisätiedot:

Terhi Löfstedt, toiminnanjohtaja MTK-Satakunta

terhi.lofstedt@mtk.fi, p. 0400 294 123